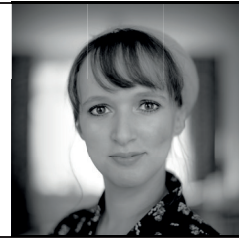

mijn gioer

In deze twaalfdelige serie vertelt theatermaakster Anouk Buijs-Dorfmann over de weg die zij aflegde naar haar uitkomen. Deze week aflevering 9.

De slacht

Ik was er bijna. Eind 2015. Simcha en ik waren verplicht uit elkaar, aanbevelingsbrieven lagen op het rabbinaat en ik had gesproken met drie rabbijnen van de mediene (Nederland buiten Amsterdam). Dit was, had ik vernomen, de laatste stap voor het mikwe. Bezweet in een regiobus bleef ik in mijn hoofd herhalen: Joods zijn is mooi Anouk, even volhouden nog. Daarna werd ik thuis uitgenodigd bij een rabbijn van het beet dien. Hij was een van de drie rabbijnen die ik nodig had om Joods te kunnen worden.

“Een koe moet naar de slacht,” begon hij. “Je ziet dat het beest mank loopt. Ook heeft zij zweren en haar oogwit is niet wit. Deze koe wordt afgekeurd. U, mevrouw Dorfmann, bent die koe.”

Hij vergeleek mij met een zieke koe, ongeschikt voor de slacht. Er was te veel mis.

Hij had dingen gehoord over mij. Namen. Namen van orthodoxe rabbijnen van wie ik graag boeken las (te modern), namen van gemeenten waar ik graag kwam (te modern) en namen van families met wie ik omging. Zoals mijn vriendin en haar man. “Wat vindt u van dat onwettige huwelijk van die vriendin van u?” vroeg de rabbijn. Haar man had niet met haar mogen trouwen, vond hij. Met een vies gezicht bleef hij haar noemen bij haar meisjesnaam. Ik werd misselijk. Mijn wangen werden heet. “Ze heet niet meer zo!” Voor het eerst kon ik mijn emoties moeilijk bedwingen. “Bovendien

hebben ze een koosjere huishouding!” Een glimlach verscheen op zijn gezicht. “Wat heb je aan een koosjere huishouding in een treife huis?” De rabbijn gniffelde uit de hoogte. Niet onder de indruk van mijn woede, knipoogde hij naar zijn dochter die zijn glas cola aanvulde. Joods zijn is mooi. “Ik wil niet dat u bij dit soort mensen eet.” vervolgde hij. Dit soort mensen. Vrouwen zonder hoofdbedekking en mensen die, in verband met ouderdom, om een lift vragen om naar sjoel te kunnen gaan. “U heeft alleen maar verkeerde voorbeelden om u heen.” Met zijn behaarde vinger wees hij richting de deur. “Het is beter als de gioer nog iets langer duurt. Zo kunt u goede mensen leren kennen.”

Getuige

Ik stapte naar buiten. Duizelig. De vrouw die mij wekelijks Joodse les en morele steun gaf, zat op me te wachten in de auto. Ik probeerde dat wat via mijn oren in mijn hart terechtgekomen was, na te vertellen. Ik voelde me er gek genoeg ook nog schuldig om.

Met haar kleine, boze lijf, stapte mijn juf de auto uit. Verhaal halen. Ik moest denken aan mijn Franse oma. Joods zijn is mooi, Anouk, Joods zijn is mooi. Het duurde maar even, toen was de juf weer terug. “Zo,” zei ze. “Opgelost.” Wat er precies was besproken, wist ik niet. Maar de boosheid van deze sjeiteldragende vrouw had vast indruk gemaakt.

Toch heb ik mijn ‘onwettig’ gehuwde vriendin maanden ontweken. Bang om met haar te worden gezien, maar ook omdat ik niet wist wat ik ermee moest. Ik heb haar pas verteld over het gesprek toen ik al twee jaar Joods was. Mijn vriendin heeft de rabbijn met zijn eigen woorden geconfronteerd.

Zijn antwoord per mail aan mijn vriendin: להודיע. Geen aanhef, geen afsluiting, slechts een Talmoedische verwijzing in het Hebreeuws. Wat hij ermee wilde zeggen: komt u maar met halachische bewijzen, madame, met minstens twee getuigen.

Die zijn er niet. Dat klopt. De enige getuige was een zieke koe die drie handtekeningen nodig had. ■

Met zijn behaarde vinger wees hij richting de deur

Anouk Buijs